UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Reliqviis Et Veneratione Sanctorum. Titvlvs XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

noſtra, ipſumque devotis pulſantes precibus, apud eum ſedulis orationibus inſiſtamus, ut inſurgentes præmiſſæ fremitus tempeſtatis, quæ quaſi univerſorum Chriſticolarum regna concutit, ſubditos contra dominos violato fœdere erigit, hæreticis & ſchiſmaticis ac rebellibus eccleſiæ Dei, inſurgendi contra ipſam, ejuſque jura uſurpandi, inſania damnabili auſum pandit, flatus ceſſare, fluctusque prædictos quieſcere ſua faciat omnipotenti virtute: Cordaque hæreticorum, ſchiſmaticorum, aliorumque rebellium ad Dei eccleſiæ unitatem ac devotionem inclinet & habilitet, vel forſan cum præmiſſis pertinaciter intendant perſiſtere, ipſorum elidat ſuperbiam, eorumque obſtinatam malitiam ſuæ virtute dexteræ conterat & proſternat. Corda quoque ſubditorum ad eorum ſuperiores, & eorum ſuperiorum convertat ad ſubditos, ipſoſque diſſidentes in concordiæ unitate conciliet, confirmet: ſicque det ipſis ſuperioribus præſidere, quod ſic regnent, ut dirigantur, eorumque regimen cedat ſubditis ad ſalutem perpetuam, quietem & pacem: nobiſque ipſe, cujus providentia in ſui diſpoſitione non fallitur, modos & vias aperiat, per quos hoc, quod in votis gerimus, efficaciter promovere poſſimus. Et quia in miſſarum ſolenniis ad Deum conſueverunt preces effundi devotius, de eorundem frat. con. ordinamus, quòd in ſingulis miſſarum celebrationibus poſt dictum à celebrante Pater noſter, reſponſioneque ſecuta, antequam in miſſa ulterius procedatur, illud Canticum, Lætatus *a* ſum in iis quæ dicta ſunt mihi, totum, cum Gloria Patri, religioſis clericis & aliis literatis præſentibus cum devotione dicentur *b*. Et primò dicātur Kyrie Eleiſon, Chriſte Eleiſon, Kyrie Eleiſon, Pater noſter. Et poſt iſti verſiculi ſubſequantur, Domine ſalvos fac Reges. Et exaudi nos in die, qua invocaverimus te. Salvum fac populum tuum Domine, & benedic hæreditati tuæ. Et Rege eos, & extolle illos uſque in æternum. Fiat pax in virtute tua, & abundantia in turribus tuis. Domine exaudi orationem meam, & clamor meus ad te veniat. Dominus vobiſcum, Et cum ſpiritu tuo.

Collecta.

Eccleſiæ tuæ, quæſumus Domine, preces placatus admitte: ut deſtructis adverſitatibus & erroribus univerſis, ſecura tibi ſerviat libertate. Per Dominum noſtrum.

Hoſtium noſtrorum, quæſumus Domine, elide ſuperbiam: eorum contumaciam dexteræ tuæ virtute proſterne. Per Chriſtum Dominum noſtrum. Amen. Benedicat celebrans conſequenter. Nos autem Chriſti fideles ad exequendum ſupradicta promptius donis volentes ſpiritualibus animare, omnibus verè pœnitentibus, & confeſſis, tam his celebrantibus, quàm ipſis aſſiſtentibus obſervantibus ſupradicta, quàm aliis preces tunc devotas Deo fundentibus, pro præmiſſis diebus, & miſſis ſingulis, quibus hæc fecerint, XX. dies de omnipotentis Dei miſericordia, & beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, de injunctis ſibi pœnitentiis relaxamus. Nulli ergo, &c. Datum XII. Cal. Iulii. Anno 12.

a *Pſal. 121.* b *In aliis legitur, dicant.*

DE RELIQVIIS ET VENERATIONE SANCTORUM.

TITVLVS XII.

CAP. I.

Qui conceptionem immaculatæ virginis devotè celebrabunt, in eodem feſto, & ejus octavis officio intererunt, tales tribuuntur indulgentiæ, quales conſequuntur Chriſti fideles in corporis Chriſti ſolennitate.

Sixtus IV.

CVM præexcelſa meritorum inſignia, quibus Regina cœlorum virgo Dei genitrix glorioſa ſedib. prælata æthereis, ſyderibus quaſi ſtella matutina prærutilans devotæ conſiderationis indagine perſcrutamur, & intra pectoris arcana revolvimus, quòd ipſa (utpote via miſericordiæ, mater gratiæ & pietatis, amica humani generis, conſolatrix pro ſalute fidelium, qui delictorum onere gravantur,) ſedula oratrix, & pervigil ad Regem quem genuit, intercedit: Dignum, quin potius debitum, reputamus univerſos Chriſti fideles, ut omnipotenti Deo, pro cujus providentia ejuſdem virginis humilitatem ab æterno reſpiciens, pro reconcilianda ſuo auctori humana natura, lapſu primi hominis æternæ morti obnoxia, eam ſui unigeniti habitaculum Sancti Spiritus præparatione conſtituit: ex qua carnem noſtræ mortalitatis pro redemptione populi ſui aſſumeret, & immaculata virgo nihilominus poſt partum remaneret: de ipſius immaculatæ virginis mira conceptione gratias & laudes referant, & inſtituta propterea in Dei eccleſia, miſſas, & alia divina officia dicant, & illis interſint: indulgentiis & peccatorum remiſſionibus invitare, ut exinde fiant ejuſdem virginis meritis, & interceſſione divinæ gratiæ aptiores. Hac igitur conſideratione inducti, ejuſdem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, auctoritate Apoſtolica hac in perpetuum valitura conſtitutione ſtatuimus & ordinamus, quòd omnes & ſinguli Chriſti fideles utriuſque ſexus, qui miſſam & officium conceptionis ejuſdem virginis glorioſæ, juxta piam, devotam, & laudabilem ordinationem dilecti filii magiſtri Leonardi de Nogarolis clerici Veronenſis notarii noſtri & quæ deſuper à nobis emanavit miſſæ & officii hujuſmodi inſtitutionem, in die feſtivitatis Conceptionis ejuſdem virginis Mariæ, & per octavas ejus devotè celebraverint, & dixerint, aut illis horis canonicis interfuerint, quoties id fecerint, eandem prorſus indulgentiam, & peccatorum remiſſionem conſequantur, quam juxta fœlicis recordationis Vrbani *a* IV. in Concilio Vienenſi approbatæ *b*, ac Martini V. & aliorum Romanorum Pontificum, prædict. noſtr. conſtitutiones, conſequuntur illi, qui miſſam & horas canonicas in feſto corporis & ſanguinis Domini noſtri IESV Chriſti à primis veſperis, & per illius octavas juxta Romanæ eccleſiæ conſtitutionem celebrant, dicunt, aut miſſæ officio & horis hujuſmodi interſunt: præſentibus perpetuis temporibus valituris. Datum Romæ apud ſanctum Petrum, anno incarnationis dominicæ, M. CCCC LXVI. 3. Cal. Martii, Pont. noſt. Anno 6.

CAP. II.

Excommunicationem ipſo facto incurrunt prædicatores, aſſerentes divam virginem in peccato mortali fuiſſe conceptam: qui etiam dicunt, quòd feſtum Conceptionis ejus celebrantes, graviter peccant. Et vult præſentem conſtitutionem in locis populoſis publicari.

Idem *in eadem materia.*

GRave *c* nimis gerimis, & moleſtum, cùm ſiniſtra nobis de quibuſdam eccleſiaſticis perſonis referuntur: Sed in eorum qui ad evangelizandum verbum Dei ſunt deputati exceſſibus prædicando commiſſis, eò gravius provocamur, quò illi periculoſius remanent incorrecti. Cùm facilè deleri nequeant, qui multorum cordibus ſic publicè prædicando diffuſius & damnabilius imprimuntur errores: Sanè cùm S. Rom. eccleſ. de intemeratæ ſemperque virginis Mariæ conceptione publicè feſtum ſolenniter celebret, & ſpeciale ac propriū ſuper hoc

a *Hanc conſtitutionem Urbani habes inſertam in Cle. I. de reliquiis, & veneratione ſanctorum.* b *Fortè approbatam.* c *Vide Conc. Trid. Seſſ. 5. in decreto de peccato orig. § ult. & extravagantem Pii V. Pont. max. incip. ſuper ſpeculam Domini. ubi hoc ſtatutum confirmatur & approbatur.*

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

officium ordinaverit: nonnulli (ut accepimus) diverſorum ordinum prædicatores in ſuis ſermonibus ad populum publicè per diverſas civitates & terras affirmare hactenus non erubuerunt, & quotidie prædicare non ceſſant, omnes illos, qui tenent aut aſſerunt eandem glorioſam & immaculatam Dei genitricem abſque originalis peccati macula fuiſſe conceptam, mortaliter peccare, vel eſſe hæreticos: ejuſdem immaculatæ conceptionis officium celebrantes, audientesque ſermones illorum, qui eam ſine hujuſmodi macula conceptam eſſe affirmant, peccare graviter. Sed & præfatis prædicationibus non contenti, confectos ſuper his ſuis aſſertionibus libros in publicum ediderunt: ex quorum aſſertionibus & prædicationibus non levia ſcandala in mentibus fidelium exorta ſunt, & majora meritò exoriri formidantur indies. Nos igitur hujuſmodi temerariis auſibus, ac perverſis aſſertionibus ac ſcandalis, quæ exinde in Dei eccleſia exoriri poſſunt (quantum nobis ex alto conceditur) obviare volentes, motu proprio, non ad alicujus nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera deliberatione, & certa ſcientia, hujuſmodi aſſertiones prædicatorum eorundem, & aliorum quorumlibet, qui affirmare præſumerent, eos, qui crederent aut tenerent, eandem Dei genetricem ab originalis peccati macula in ſua conceptione præſervatam fuiſſe, propterea alicujus hæreſis labe pollutos fore, vel mortaliter peccare, aut hujuſmodi officium conceptionis celebrantes, ſeu hujuſmodi ſermones audientes alicujus peccati reatum incurrere, utpote falſas & erroneas, & à veritate penitus alienas; editosque deſuper libros prædictos id continentes, quoad hoc auctoritate Apoſtolica tenore præſentium reprobamus & damnamus. Ac motu, ſcientia, & auctoritate prædictis ſtatuimus, & ordinamus, quòd prædicatores verbi Dei, & quicunque alii, cujuſcunque ſtatus, gradus, aut ordinis ac conditionis fuerint, qui de cætero auſu temerario præſumpſerint in eorum ſermonibus ad populum, ſeu aliàs quomodolibet affirmare, hujuſmodi ſic per nos improbatas & damnatas aſſertiones veras eſſe, aut dictos libros pro veris legere, tenere, vel habere, poſtquàm de præſentibus ſcientiam habuerint, excommunicationis ſententiam eo ipſo incurrant: à qua ab alio, quàm Rom. Pontifice (niſi in mortis articulo) nequeant abſolutionis beneficium obtinere. Item motu, ſcientia, & auctoritate ſimilibus, ſimili pœnæ ac cenſuræ ſubjicientes eos, qui auſi fuerint aſſerere, contrariam opinionem tenentes, videlicet glorioſam virginem Mariam cum originali peccato fuiſſe conceptam, hæreſis crimen vel peccatum incurrere mortale: cùm nondum ſit à Rom. eccleſ. & Apoſtolica ſede deciſum, non obſtantibus conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis contrariis quibuſcunque, quibus communiter vel diviſim à ſede Apoſtolica indultum exiſtat, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam ac expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi mentionem. Et ne de præmiſſis aliquando valeant ignorantiam allegare, volumus, quòd locorum ordinarii requiſiti præſentes literas in eccleſiis conſiſtentibus in eorum civitatibus, & ſuarum diœceſum, & locis inſignibus, dum major ibi multitudo populi ad divina convenerit, ſermonibus ad populum mandent, & faciant publicari. Præterea, quia difficile foret præſentes literas ad ſingula loca, in quibus expediens fuerit, deferre, etiam volumus, & dicta auctoritate decernimus, quòd earundem literarum tranſſumpto a, manu publici notarii confecto, & authentico alicujus prælati eccleſiaſtici ſigillo munito, ubique ſtetur, prout ſtaretur eiſdem originalibus literis, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ reprobationis, damnationis, ſtatuti, ordinationis, voluntatis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ſe noverit incurſurum. Datum Rom. apud S. Petrum, anno incarnationis dominicæ, [illegible] prid. Non. Sept. Pont. noſt. Anno 12.

DE IMMVNITATE ECCLESIARVM.

TITVLVS XIII.

CAP. VNIC.

Decretalis, Clericis laicos. eod. tit. lib. 6. habet locum tantum nunc ad laicos tallias à clericis exigentes, & dantes illis auxilium, & non quoad ſolventes: præcipit deinde Lateran. & generalia concilia diligenter obſervari.

Benedictus XI.

QVOD b olim per feli. recor. Bonifacium Papam VIII. præd. noſt. contra laicos, exigentes ſive recipientes à clericis & eccleſiaſticis perſonis tallias, decimam vel aliam quotam ſeu quantitatem aliquam de proventibus bonorum ſuorum, aut eccleſiarum: necnon adverſus ſolventes, aut promittentes, vel conſentientes ſe ſoluturos, pœnis adjectis ſtatutum eſt, quantum ad pœnas ipſas ex cauſa de conſilio fratrum noſtrorum reſtringimus ad exigentes tantummodo, & ad exigendum dantes auxilium, conſilium vel favorem: non autem quoad eaſdem pœnas in ſolventibus aut recipientibus à ſponte dantibus deinceps vendicet ſibi locum. Cæterum attendant ſolicitè eccleſiarum prælati, & alii clerici Lateran. conſilium, quod in hujuſmodi ſubventionibus ſolum caſum neceſſitatis, aut communis utilitatis, ubi laicorum ad id non ſuppetant facultates, deliberatione provida noſcitur excepiſſe: & deinde generale ſtatuiſſe concilium, propter quorundam imprudentiam, etiam in hoc caſu Rom. Pont. (cujus intereſt communibus providere utilitatibus) primitus conſulendum. Attentè igitur caveant, ne prædictorum conciliorum tranſgreſſores exiſtant, aliquid in caſu prædicto, & multò magis ſi caſus ipſe non ſubſit, quoquo modo vel titulo inconſulto Rom. Pont. occaſione ſubventionum dictarum concedendo laicis, vel etiam promittendo: Alioquin tanquam canonum, & tam ſolennium conciliorum temerarii tranſgreſſores, quas proculdubio (Deo propitio) idem [illegible] Pontifex, graviſſimas pœnas potuerunt meritò formidare. Nulli ergo omninò hominum, &c.

PAſtoralis cura ſolicitudinis ſuper cunctas populi Chriſtiani nationes, invigilare remediis ſubjectorum, eorundem periculis obviare, ac ſcandala removere compellit. Sanè quoniam ex conſtitutione felicis recordationis Bonifac. &c. ut in Clem. I. eod. tit.

a *Inſtrumentum ex originali tranſſumptum quandoque facit plenam fidem.* b *vide c. 1. eod. tit. in Clem. cum notatis ibid. per Dd.*

FINIS LIBRI TERTII.

QUARTUS LIBER VACAT,

NB. QUI SEQUITUR, LIBER QUINTUS EST.

EXTRA-